

Medische zorg is geen privilege, maar een mensenrecht.
Help ons dit te waarborgen!

TOEGANG TOT ZORG

VOOR ONGEDOCUMENTEERDE MIGRANTEN

HUISARTSEN / EERSTE LIJN

Meer Informatie

Dokters van de Wereld

Voor informatie over toegang tot en financiering van zorg en voor het melden van problemen met toegang tot zorg voor ongedocumenteerde migranten, kunt u contact opnemen met de Helpdesk van Dokters van de Wereld.

020 – 408 34 24 (voicemail systeem, u wordt binnen enkele dagen teruggebeld)

zorgrecht@doktersvandewereld.org

www.doktersvandewereld.org/zorginfo/

Centraal Administratie Kantoor (CAK)

0800 – 5028

www.hetcak.nl/zakelijk/regelingen/onverzekerbare-vreemdelingen

www.huisarts-migrant.nl

www.knmg.nl

(advies-richtlijnen asielzoekers en ongedocumenteerde vreemdelingen)

www.lhv.nl

(bijzondere patiëntengroepen)

www.johannes-wier.nl

(e-cursus 'Gezondheidszorg voor ongedocumenteerden')

www.basicrights.nl/

www.illegalevrouw.nl

www.illegaalkind.nl

www.lampion.info

www.pharos.nl

Wie zijn wij?

Dokters van de Wereld werkt wereldwijd aan het verbeteren van toegang tot medische zorg voor kwetsbare groepen. In Nederland zet zij zich met name in voor ongedocumenteerde migranten. Dit zijn migranten zonder verblijfsrecht. Sinds 2005 ondersteunt Dokters van de Wereld hen door informatie- en bemiddelingssprekuren, groepsvoorlichtingen en pleitbezorging.

Recht op medisch noodzakelijke zorg

Ongedocumenteerde migranten in Nederland hebben recht op medisch noodzakelijke zorg. Medisch noodzakelijke zorg is verantwoorde en passende zorg conform de medische standaarden en richtlijnen zoals we die in Nederland kennen. Het beperkt zich dus niet tot acute zorg. Ongedocumenteerde migranten hebben op grond van de Koppelingswet geen recht op een zorgverzekering. Zij moeten de zorg daarom zelf betalen. In veel gevallen zal de patiënt hier niet aan kunnen voldoen, waardoor de zorgverlener een financieel risico loopt of afziet van zorgverlening.

Vergoeding van ziektekosten – het CAK (Centraal Administratie Kantoor)

Sinds 1 januari 2009 bestaat een financieringsregeling waardoor gezondheidszorg ook toegankelijk is voor ongedocumenteerden die de zorg niet zelf kunnen bekostigen. Deze regeling wordt uitgevoerd door het CAK (voorheen door het Zorginstituut Nederland). Het gaat hierbij om zorg die valt onder het basispakket van de Zorgverzekeringswet of onder de aanspraken van de Wet langdurige zorg. De zorgverlener is hierbij zelf verantwoordelijk voor het innen van de gemaakte kosten. Dit kan bijvoorbeeld door het afspreken van een afbetalingsregeling. Als de zorgverlener ervan overtuigd is dat de patiënt de kosten niet (geheel) kan betalen, kunnen deze kosten worden gedeclareerd bij het CAK.

Huisartsenzorg en zorg rondom zwangerschap

Huisartsen kunnen tot maximaal 80% van de oninbare kosten gecompenseerd krijgen. Zij mogen hierbij het passantentarif hanteren. De CAK-regeling geldt ook voor POH-GGZ. Kosten die verband houden met zorg rondom zwangerschap en bevalling kunnen tot 100% worden gecompenseerd. De declaratieformulieren kunt u downloaden via www.hetcak.nl/zakelijk/regelingen/onverzekerbare-vreemdelingen.

Ziekenhuis, Wlz-/ GGZ-instelling en apotheek

Per regio heeft het CAK minimaal één ziekenhuis gecontracteerd. Gecontracteerde ziekenhuizen kunnen aanspraak maken op vergoeding door het CAK voor medisch noodzakelijke zorg. Spoedeisende hulp wordt ook voor niet-gecontracteerde ziekenhuizen voor 80% vergoed. Gecontracteerde Wlz- en GGZ-instellingen kunnen onder bepaalde voorwaarden een beroep doen op de CAK-regeling. Iedere regio heeft een aantal gecontracteerde apothekers. Zij kunnen medicijnen uit het basispakket aanbieden welke door het CAK vergoed worden bij betalingsonmacht van de patiënt. Ongedocumenteerde patiënten moeten een eigen bijdrage betalen van 5 euro per geneesmiddel (uitgezonderd weekverpakkingen). Een overzicht van de gecontracteerde ziekenhuizen en apotheken kunt u downloaden via www.hetcak.nl/zakelijk/regelingen/onverzekerbare-vreemdelingen.

Amsterdamse receptschrijvers kunnen ‘Noodfonds Amsterdam’ noteren op een recept indien de ongedocumenteerde patiënt deze eigen bijdrage niet kan betalen. Equator Foundation, www.equatorfoundation.nl, biedt hulp aan Amsterdamse ongedocumenteerden met post-traumatische stressklachten.

Tandheelkundige zorg

Alle tandartsen kunnen een bijdrage van het CAK krijgen voor ongedocumenteerde patiënten jonger dan 18 jaar. Voor volwassenen geldt dit alleen in het geval van volledig uitneembare protheses en bijzondere tandheelkunde.

In Den Haag bestaat een Friendly Network van tandartsen die kosteloos toegang bieden tot (acute) mondzorg en pijnbestrijding voor ongedocumenteerde patiënten.

Paramedische zorg, hulpmiddelen en jeugdgezondheidszorg

Het CAK geeft bij fysiotherapie, oefentherapie, logopedie, ergotherapie en dieetadvisering alleen een bijdrage voor zorg die onder het basispakket valt. Gecontracteerde leveranciers van hulpmiddelen kunnen een beroep doen op de CAK-regeling. Jeugdgezondheidszorg is kosteloos toegankelijk voor ongedocumenteerden.

Praktische informatie en aanbevelingen

- Ongedocumenteerde migranten hebben recht op reguliere huisartsenzorg (ook POH-GGZ), ook als zij dit niet kunnen betalen.
- Oninbare huisartsenrekeningen worden tot maximaal 80% vergoed door het CAK.
- Ongedocumenteerde patiënten kunnen opgenomen worden in HIS zonder verzekeringsnummer.
- Veel migranten zonder verblijfsvergunning hebben geen vast adres of een adres dat geheim dient te blijven. Het is mogelijk hen in te schrijven op het adres van een steunorganisatie.
- Informeer de patiënt expliciet over het beroepsgeheim. Deze patiënten zien vaak af van zorg vanwege de angst dat hun persoonsgegevens doorgegeven worden aan derden.
- Let op bij doorverwijzing van een patient dat dit gebeurt naar een gecontracteerd ziekenhuis. Hetzelfde geldt voor apotheken.
- Vermeld bij de verwijzing op het recept/de verwijsbrief dat de patiënt onder de regeling van het CAK valt.
- Als het adres van de patiënt vermeld staat op het recept, labformulier of verwijzing krijgt de patiënt een rekening thuis met driemaal een aanmaning. Instrueer een patiënt met geringe financiële middelen zo nodig de rekeningen terug te sturen met de vermelding dat hij niet in staat is te betalen en dat de zorgverlener een beroep kan doen op de regeling van het CAK.